

2018-12-14

Stiborramverket del 1

Ramverk för Stibor

Stibor (Stockholm Interbank Offered Rate) är en referensränta som visar ett genomsnitt av de räntesatser till vilka ett antal banker verksamma på den svenska penningmarknaden ("Stiborbankerna") är villiga att låna ut till varandra utan säkerhet under olika löptider.

Avtal med rörlig ränta är i betydande omfattning kopplade till Stibor. Detta ramverk reglerar hur fastställandet av Stibor styrs och kontrolleras, vad som gäller för Stiborbankerna, hur dessa utses samt hur transparens kring Stibor åstadkoms. Svenska Bankföreningen, som blev ansvarig för Stibor och dess ramverk i mars 2013, har för hanteringen av Stiborrelaterade frågor inrättat en Stiborkommitté och ett sekretariat. Uppgifterna för dessa anges i ramverket.

Bankföreningen har bildat ett helägt dotterbolag, Financial Benchmarks Sweden AB (nedan Financial Benchmarks), med uppgift att ta över föreningens Stiborverksamhet. De uppgifter som tidigare ankom på Bankföreningen och dess styrelse har från och med den 1 januari 2019 övertagits av Financial Benchmarks och dess styrelse. Stiborkommittén blir en kommitté inom bolaget. Bolaget inträder också i funktionen som Stiborsekretariat.

Stibor fastställs enligt följande ramverk bestående av tre delar:

1. Regler om styrning och kontroll.
2. Regler för inrapportering och beräkning av Stibor.
3. Regler för Stiborbankernas interna styrning.

Regler om styrning och kontroll (1) beslutas av styrelsen för Financial Benchmarks. Beslut om övriga delar (2 och 3) fattas av Stiborkommittén på uppdrag av Financial Benchmarks styrelse.

Ramverket har utformats med beaktande av "ESMA/EBA Principles for Benchmark-Setting Processes in the EU." (ESMA/EBA-principerna)¹

¹ ESMA-EBA Principles for Benchmark-Setting Processes in the EU

1. Regler om styrning och kontroll

Stiborkommittén

Stiborkommittén består av representanter för samtliga Stiborbanker samt av minst en oberoende ledamot. Varje Stiborbank har rätt att nominera en ledamot och en suppleant. Nomineringen görs av bankens CFO på koncernnivå eller bankens landchef och ska lämnas till Stiborsekretariatet med en redogörelse för kandidatens kompetens.

Oberoende ledamot nomineras av Financial Benchmarks kansli.

Financial Benchmarks styrelse utser ledamöter och personliga suppleanter för dessa i Stiborkommittén. Kommittén utser inom sig en ordförande och en vice ordförande. Mandatperioden för ledamot och suppleant är två år och kan förlängas.

Till ledamot från Stiborbank kan utses den som är anställd i en Stiborbank och har god kunskap om den svenska finansmarknaden och särskilt penningmarknaden/interbankmarknaden. Personen får inte vara rapportör av Stiborräntesatser. Om personens anställning i Stiborbanken upphör lämnar personen automatiskt kommittén.

Till oberoende ledamot kan utses person som inte är, eller under de senaste två åren har varit, anställd i eller haft uppdrag för Stiborbank och har god kunskap om den svenska finansmarknaden och om användningen av Stibor.

Riksbanken, beräkningsombudet och Financial Benchmarks har rätt att utse observatörer i kommittén. Dessa har rätt att delta i kommitténs sammanträden.

För ledamot och suppleant i kommittén samt för eventuella observatörer gäller sekretess beträffande uppgifter som de får del av rörande enskilda banker.

Kommittén sammanträder fyra gånger per år och i övrigt om ordföranden, två ledamöter, Financial Benchmarks eller Riksbanken begär det.

Kommittén sammanträder på kallelse av ordföranden. Kallelse och underlagsmaterial ska sändas till ledamöterna, suppleanterna och observatörerna senast en vecka före sammanträdet. Vid sammanträdena ska upprättas minnesanteckningar. Dessa ska publiceras senast tre månader efter sammanträdet på hemsida som Financial Benchmarks bestämmer. Ärenden kan avgöras per

telefon eller med hjälp av elektronisk kommunikation om alla ledamöter tillstyrker detta.

Stiborkommittén har ställning som kommitté inom Financial Benchmarks. Avtal rörande Stiborverksamheten, t.ex. med beräkningsombud, sluts av Financial Benchmarks.

Stiborkommitténs uppgifter

Stiborkommittén har följande uppgifter

- Utforma och besluta om avsnitt 2 och 3 i ramverket, dvs. "Regler för inrapportering och beräkning av Stibor" samt "Regler för Stiborbankernas interna styrning".
- Utforma och besluta om kompletterande riktlinjer till ramverket om sådana anses behövas, t.ex. beträffande minimikrav för intern styrning och Stibordokumentationens närmare innehåll.
- Följa upp tillämpningen av detta ramverk och Stiborbankernas rapportering av räntesatser.
- Hantera frågor rörande Stibor som hänskjuts till kommittén av Financial Benchmarks styrelse, Riksbanken, beräkningsombudet eller en Stiborbank.
- Årligen göra en bedömning av om det finns behov av förändringar i beräkningen av Stibor och om så bedöms vara fallet initiera förändringar i ramverket.
- Säkerställa att transparens upprätthålls kring Stibors fastställande.
- Se till att hemsidan för Stibor är uppdaterad med relevant information och i enlighet med detta ramverk.
- Utforma förslag till avtal med beräkningsombud för godkännande av Financial Benchmarks.
- Föreslå nya Stiborbanker.
- Om en Stiborbank inte följer ramverket utfärda en erinran till banken och om banken inte inom två veckor gjort rättelse rapportera detta till Financial Benchmarks styrelse som därefter har rätt att fatta beslut om eventuella åtgärder mot Stiborbanken.
- För beslutsförhet krävs att minst halva antalet ledamöter är närvarande. Beslut fattas med 2/3 majoritet av de närvarande. För beslut om erinran och rapportering av Stiborbank till Financial Benchmarks styrelse krävs dock enhällighet bland de övriga bankerna.
- Årligen avge en redogörelse för hur beräkningen av Stibor fungerat.
- Besluta om att godkänna genomförd extern granskning samt uppdra åt berörda aktörer att åtgärda eventuella felaktigheter som uppmärksammas under den externa granskningen.

Stiborkommittén ska redovisa förekomsten av intressekonflikter.

Stiborkommittén ska i sin verksamhet också i övrigt följa ESMA/EBA-principerna.

Stiborkommittén kan utse arbetsgrupper för att bereda eller fullgöra vissa av de uppgifter som anges ovan.

Stiborbankernas uppgifter

En Stiborbank ska inrapportera räntesatser i enlighet med del 2 i detta ramverk och i övrigt följa de regler som finns i ramverket.

En Stiborbank ska genom sin VD eller annan person i bankens ledningsgrupp till vilken VD delegerat uppdraget bekräfta att banken följer detta ramverk och ESMA/EBA-principerna.

Krav för att vara Stiborbank

För att en bank ska kunna vara Stiborbank krävs att

- Banken sedan minst ett år har betydande direkt eller indirekt Stiborkoppling i sin verksamhet och är aktiv som mellanhand eller emittent på den svenska penningmarknaden.
- Banken har personal och system som säkerställer att banken kan rapportera räntesatser varje bankdag.

Beslut om godkännande av Stiborbank m.m.

En bank ansöker hos Stiborkommittén om att bli antagen som Stiborbank. I ansökan ska banken uttryckligen åta sig att följa detta ramverk för Stibor och de beslut som fattas av Financial Benchmarks styrelse och Stiborkommittén.

Kommittén ska med eget yttrande överlämna ansökan till Financial Benchmarks styrelse som fattar beslut om eventuellt godkännande av banken som Stiborbank.

En Stiborbank som inte längre uppfyller kraven för att vara Stiborbank, upphör att vara Stiborbank. Sådant beslut fattas av Financial Benchmarks styrelse efter förslag från Stiborkommittén.

Kontrollfunktioner

Riksbanken och Stiborkommittén har rätt att på begäran få tillgång till uppgifter om Stiborbankernas rapportering av räntesatser och grunderna för hur dessa har satts samt övriga uppgifter av betydelse för fastställande av Stibor.

Finansinspektionen utövar tillsyn i enlighet med sina bemyndiganden.

Extern revision ska genomföras av Stiborverksamheten hos Financial Benchmarks, Stiborbankerna och beräkningsombudet minst vartannat år i enlighet med beslut av Stiborkommittén.

Stiborsekretariatet

Stiborkommittén ska ha tillgång till en sekretariatsfunktion som tillhandahålls av Financial Benchmarks. Stiborsekretariatet ska under kommitténs ledning svara för den administrativa hanteringen av de uppgifter som kommittén har enligt detta regelverk.

Sekretariatet ska löpande följa upp efterlevnaden av ramverket och ESMA/EBA-principerna och vid behov rapportera vidare till Stiborkommittén.

Sekretariatet ska ta emot synpunkter och klagomål angående Stibor från olika intressenter och föra viktigare sådana vidare till kommittén. Kommittén kan i sin tur informera Finansinspektionen om det anses påkallat. Dessa frågor handläggs enligt en av sekretariatet utformad procedur (visselblåsningssystem).

Sekretariatet ska informera Finansinspektionen om verksamheten och lämna de upplysningar som inspektionen begär om verksamhetens bedrivande.

Stiborsekretariatet ska upprätta en intern arbetsordning som bl.a. ska ange hur kommunikationen med Stiborbankerna och beräkningsombudet lagras.

Transparens

Talesperson för Stibor är Stiborkommitténs ordförande. Denne kan delegera till sekretariatet eller annan att uttala sig i särskilda frågor.

Detta ramverk liksom namnen på Stiborbankerna och på ledamöterna i Stiborkommittén ska finnas tillgängliga på hemsida som Financial Benchmarks bestämmer. Varje Stiborbanks inrapporterade räntesatser ska offentliggöras varje bankdag snarast efter det att Stibor fastställts. Det senaste årets inrapporterade räntesatser ska också offentliggöras. Vidare ska Stibor för olika löptider under de senaste fem åren finnas tillgängliga. Kraven på lagring och tillhandahållande av Stibor och inrapporterade räntesatser gäller med början från och med det datum då detta regelverk träder i kraft.

Sekretariatet ska ombesörja att bekräftelser från Financial Benchmarks, Stiborbankerna och beräkningsombudet om att detta ramverk och ESMA/EBA-principerna följs, publiceras på hemsida som Financial Benchmarks bestämmer.

Beräkningsombud

Stiborkommittén ska utforma förslag till avtal om en funktion med uppgift att beräkna Stibor för olika löptider baserat på de av Stiborbankerna inrapporterade räntesatserna och i enlighet med del 2 "Regler för inrapportering och beräkning av Stibor". Ett sådant beräkningsombud ska uppfylla följande krav

- Säkert system för inrapportering av räntesatser och certifikatpriser.
- System, inklusive reservsystem, som säkerställer att inrapporterade räntesatser kan tas emot varje bankdag på angivna tider.
- System för upptäckt och omgående återkoppling till berörd bank vid avvikelser i rapporteringen.
- Vara tillgänglig för frågor från rapportörerna i samband med inrapporteringen (om oklarheter förekommer).
- Ha system för att beräkna Stibor för olika löptider i enlighet med del 2 i detta ramverk.
- Leverera Stiborräntesatserna till informationstjänster på fastlagda tidpunkter varje bankdag.
- Lagra och hålla allmänt tillgängliga tidsserier över Stibor, de enskilda Stiborbankernas inrapporterade räntesatser och certifikatpriser under de senaste fem åren med början från och med det datum då detta regelverk träder i kraft.
- Vid byte av beräkningsombud kunna överföra samtliga historiska data till ett nytt ombud på ett sådant sätt att uppgifterna fortsatt kan vara allmänt tillgängliga.
- Ha system för internkontroll, för lagring av kommunikation med Stiborbankerna och Financial Benchmarks, för publicering av rättelse av felaktig Stibor samt för visselblåsning.
- Ha namngiven befattningshavare som är internt ansvarig för beräkningen av Stibor.
- VD – eller annan person i ledningsgruppen till vilken VD har delegerat uppdraget – ska bekräfta att detta ramverk och ESMA/EBA-principerna följs.

Ändringar av regelverket

Förslag till ändringar eller kompletteringar av detta ramverk förbereds av Stiborkommittén, som därvid ska samråda med Riksbanken.

Ändringsförslag ska publiceras på hemsida som Financial Benchmarks bestämmer och information om ändringen ska lämnas till olika intressenter [via beräkningsombudet]. Ändringsförslaget ska vara öppet för kommentarer under en period på fyra veckor efter det att det har publicerats.

Finansinspektionen ska informeras särskilt om planerade ändringar i ramverket.

Beslut om ändringar av del 1 "Regler för styrning och kontroll" fattas av Financial Benchmarks styrelse på grundval av ett motiverat förslag från kommittén.

Beslut om ändringar av del 2 "Regler för inrapportering och beräkning av Stibor" och del 3 "Regler för Stiborbankernas interna styrning" fattas av kommittén och anmäls till Financial Benchmarks styrelse vid dess nästa sammanträde.

Om osedvanliga marknadsförhållanden råder och dessa allvarligt kan påverka interbankmarknaden kan kommittén besluta om ändringar också av del 1 "Regler för styrning och kontroll". Ett sådant beslut ska omedelbart anmälas till Financial Benchmarks styrelse för godkännande.

Avsnitt 1 av ramverket har fastställts av Bankföreningens styrelse den 5 december 2012. Det har ändrats genom beslut den 12 december 2013, den 12 mars 2015 samt den 14 december 2018.